

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τρεις είναι οι κυριότεροι παράγοντες που καθορίζουν τη βιωσιμότητα μιας πόλης: η ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος, η ανθρώπινη δραστηριότητα και οι συγκατοικίες. Για να εξετάσουμε ειδικότερα την ανθρώπινη δραστηριότητα πρέπει να μελετήσουμε:

- 1) τον τρόπο ζωής των ανθρώπων και τις κοινωνικές σχέσεις
- 2) τη σχέση τους με το περιβάλλον
- 3) τον τρόπο μετακίνησης τους μέσα στην πόλη
- 4) τον τρόπο κατανομής των διαφόρων δραστηριοτήτων και τους χώρους άσκησης τους.

Δυστυχώς, στη γκρίζα εποχή που περνά η χώρα μας, με κυρίαρχο συναίσθημα την απαισιοδοξία, το κλίμα δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετικό στην πόλη μας. Η στέρηση των δημοσίων πόρων και ο μηδενισμός της κάθε μορφής ιδιωτικής οικονομικής δραστηριότητας δεν αφήνουν πολλές ελπίδες για βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος.

Ωστόσο, αποκομίσαμε πολλά αισιόδοξα μηνύματα, διαπιστώνοντας την ύπαρξη πολλών οργανωμένων ομάδων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αρχιτεκτονικής έρευνας στην πόλη μας.

Κρίναμε λοιπόν επιβεβλημένο να αναφερθούμε σε ένα πλήθος νέων επιστημόνων και δημιουργών που οργανωμένοι σε δημιουργικές ομάδες, έχουν να παρουσιάσουν δράσεις εξαιρετικά αξιόλογες και πολυσχιδείς που συμβάλλουν τα μέγιστα στην Αρχιτεκτονική, την τέχνη και τη ψυχαγωγία, άρα στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην πόλη. Με τους προβληματισμούς και τις επιστημονικές τους, εντοπίζουν τα κακώς κείμενα στην πόλη, σφυγμομετρούν τις απόψεις των πολιτών, διατυπώνουν φρέσκιες ιδέες και οργανώνουν δραστηριότητες, ό,τι δηλαδή έχει ανάγκη σήμερα η μίζερη καθημερινότητα. Σε αυτούς τους συμπολίτες μας πρέπει να σταθούμε ιδιαίτερα και για έναν επιπλέον λόγο: σε μια εποχή όπου η μάχη που δίνουν οι νέοι για την επιβίωση και το βιοπορισμό δεν θα έπρεπε λογικά να αφήνει περιθώρια για τέτοιες ενασχολήσεις, εν τούτοις συναντούμε ένα πλήθος από αυτούς να παρουσιάζουν έναν απίστευτο όγκο δράσεων, στερούμενοι οποιασδήποτε οικονομικής απολαβής.

Με αφορμή τη σημερινή εκδήλωση το ΤΕΕ/ΤΚΜ κάνει μια πρώτη προσπάθεια εντοπισμού, καταγραφής και ενδεικτικής παρουσίασης των δραστηριοτήτων όσων ομάδων έχουν εντοπιστεί και δέχτηκαν να μας προσκομίσουν υλικό για τις δράσεις τους. Είναι προφανές ότι στην ολιγόλεπτη παρουσίαση είναι αδύνατη η έκθεση τόσο μεγάλου όγκου υλικού και τόσο μεγάλου αριθμού δημιουργών, που πραγματικά μας έχει αφήσει έκπληκτους. Κατά την άποψή μας, το διαθέσιμο υλικό από το σύνολο των δράσεων αξίζει να συμπεριληφθεί σε μια ξεχωριστή εκδήλωση, όπου θα δοθεί το βήμα στους ίδιους για να παρουσιάσουν το έργο τους.

Μετά τη διευκρίνιση αυτή ξεκινάμε την παρουσίαση των ομάδων, η οποία έχει οργανωθεί με βάση 4 θεματικές ενότητες, ανάλογα με τον τομέα στον οποίο η κάθε ομάδα επικεντρώνει το ενδιαφέρον της: **Αρχιτεκτονική + διάλογος**

Αρχιτεκτονική + πόλη, Αρχιτεκτονική + περιβάλλον, Αρχιτεκτονική + ταξίδι και γνώση

1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ + ΔΙΑΛΟΓΟΣ

1. CITITEN – IMAGINE THESSALONIKI

Οι CITITEN δημιουργήθηκαν στο τέλος του 2013 με αφορμή τη δράση «Φαντάσου την πόλη». Η έννοια πολίτης, με τη μακρά ιστορία που φέρει, αποτέλεσε την αφορμή για την επιλογή του ονόματος της ομάδας cititen. Οι cititen προέρχονται από την αγγλική λέξη «citizen», που σημαίνει «πολίτης». Δέκα πολίτες, δέκα εικόνες, δέκα διαφορετικά οράματα για την πόλη. Η ομάδα cititen σχεδίασε ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων ώστε το ευρύ κοινό να αποκτήσει μια εικόνα των επεμβάσεων και βελτιώσεων που μπορούν να γίνουν στο δημόσιο χώρο της Θεσσαλονίκης. Με αυτό τον τρόπο καθίσταται ικανότερο να γνωρίζει και να έχει άποψη, να συζητήσει και να αντιληφθεί τις δυνατότητες βελτίωσης του αστικού τοπίου. Να οραματιστεί την πόλη.

«*imagine Thessaloniki*»

Με τίτλο «*imagine Thessaloniki*» η cititen διοργάνωσε τον περασμένο Ιούνιο ένα δεκαήμερο εκθέσεων και δράσεων στη Θεσσαλονίκη με στόχο την ενεργοποίηση των πολιτών όλων των ηλικιών σε δημόσιους κοινόχρηστους κυρίως χώρους της πόλης. Κάποιες από τις σημαντικότερες ήταν οι εκθέσεις στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού και την Αγιορείτικη Εστία, με αντικείμενο την παρουσίαση προτάσεων και υλοποιημένων έργων που αφορούν τη Θεσσαλονίκη του σήμερα και του μέλλοντος μέσα από τη φαντασία σχεδιαστών, μεμονωμένων πολιτών και ομάδων. Κατά τη διάρκεια των εκθέσεων πραγματοποιήθηκαν ομιλίες από ακαδημαϊκούς, επαγγελματίες, φοιτητές και ομάδες ενεργών πολιτών με αντικείμενο τον τρόπο που αυτοί βιώνουν, φαντάζονται και επιδρούν στην πόλη τους.

«*Αν η πόλη ήταν σχεδιασμένη για τον καθένα μας, τότε...*»

Αποτελεί μια ακόμα δράση με σκοπό την ευαισθητοποίηση των πολιτών σε ό,τι αφορά το αστικό περιβάλλον. Η προσβασιμότητα του αστικού χώρου από όλους αποτέλεσε το αντικείμενο της δράσης, η οποία σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από την ομάδα Building Trust Greece.

2. Infrared

Οι Infrared αποτελούν μια αρχιτεκτονική ομάδα που έχει ως στόχο της τον προβληματισμό και την δραστηριοποίηση σε θέματα που αφορούν στην πόλη γενικότερα, και στην Θεσσαλονίκη ειδικότερα. Η ενασχόληση των Infrared με τα θέματα της πόλης εκφράζεται μέσω παρεμβάσεων σε δημόσιους χώρους και εγκαταστάσεων, στο πλαίσιο συμμετοχής της σε συλλογικές δράσεις φορέων πολιτισμού και δημιουργίας της πόλης.

Ειδικότερα οι Infrared χρησιμοποιούν διαδικασίες και μεθόδους ψηφιακού σχεδιασμού και κατασκευής ώστε να δημιουργήσουν νέες εμπειρίες για τους χρήστες μέσω των κατασκευών τους.

Από τις σημαντικότερες κατασκευές τους είναι η εγκατάσταση “THESS BIC SEAT?”, που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του “Η Θεσσαλονίκη Αλλιώς” που διοργανώθηκε από την Παράλλαξη και αφορά μια κατασκευή που συνδυάζει αστικά καθιστικά και χώρους στάθμευσης ποδηλάτων, σε άμεση επαφή με το υδάτινο στοιχείο. Με αφορμή την ολοένα και μεγαλύτερη χρήση του ποδηλάτου στην πόλη μας και την απουσία χώρων στάσης δίπλα στο όριο του νερού, η ομάδα επιδίωξε την κατασκευή ενός πρότυπου parking ποδηλάτων που μετασχηματίζεται ομαλά και σταδιακά σε χώρους ανάπαυσης, χαλάρωσης και παρατήρησης των οπτικών φυγών (θάλασσα – βουνό) όπως και σημείων αναφοράς της πόλης. Πρόκειται για μια επιφάνεια που πτυχώνεται, αναδιπλώνεται, ξεκινώντας και καταλήγοντας στο έδαφος, έτσι ώστε να ενσωματώνεται απόλυτα στο αστικό τοπίο. Η αλληλουχία των ξύλινων επιφανειών που αλλάζουν προοδευτικά συνθέτουν μια ρευστή, τόσο μορφολογικά όσο και λειτουργικά, κατασκευή, ικανή να δεχτεί πολλαπλές, εναλλακτικές χρήσεις ανάλογα με τις επιθυμίες κάθε χρήστη, ενώ για τα μικρά παιδιά μπορεί να αποτελέσει αφορμή για σκαρφάλωμα και παιχνίδι.

Αξιοσημείωτη είναι και το ΕΕΕ, μία εφήμερη εγκατάσταση που σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε από τους Infrared στα πλαίσια μίας δράσης που οργανώθηκε από το Δήμο Θεσσαλονίκης, κατά την οποία ζητήθηκε από 6 διαφορετικές ομάδες/καλλιτέχνες να δημιουργήσουν από ένα «αυτί». Η ιδέα της δράσης ήταν ότι τα «αυτιά» θα συμβόλιζαν την πρόθεση της δημοτικής αρχής να ακούσει τις προτάσεις των πολιτών σε θέματα πολιτισμού. Για αυτό το λόγο μέσα σε κάθε αυτί τοποθετήθηκε ένα κουτί για να παραλάβει τα μηνύματα και τις ιδέες των πολιτών. Η κάθε μία από τις κατασκευές τοποθετήθηκε σε διαφορετικά σημεία της πόλης. Η κατασκευή των Infrared τοποθετήθηκε στην πλατεία Αριστοτέλους.

3. WHYNOT

Οι WHYNOT:: αποτελούν μια ομάδα συνεργασίας με έδρα και αντικείμενο τη Θεσσαλονίκη. Πραγματοποιούν δράσεις στην πόλη με στόχο την προώθηση της δημιουργικής σκέψης των πολιτών. Οι Θεσσαλονικείς που παίρνουν μέρος στις δράσεις των WHYNOT:: μπορούν να αποκτήσουν, έστω και για λίγο, έναν πιο ενεργό ρόλο στην πόλη και να χρησιμοποιήσουν παραγωγικά το δημόσιο χώρο. Κοινός άξονας όλων των εγχειρημάτων είναι η συμμετοχή και η διαδραστικότητα. Πρόθεση της ομάδας είναι οι δράσεις αυτές να αποτελέσουν το εφαλτήριο για να αποκτήσουν οι πολίτες ένα πιο ουσιαστικό ρόλο και να γίνουν κυρίαρχοι του σκηνικού της πόλης τους. Με σύνθημα :“ Η πόλη είναι το σπίτι σου. Ζήσε την”, η ομάδα καλεί τους πολίτες να επαναπροσδιορίσουν τη σχέση τους με τους δημοσίους χώρους, τη χρήση τους και τη δυναμική που μπορούν να έχουν.

Σημαντικές τους δράσεις ήταν:

- το «POST IT- ανακύκλωση θετικής σκέψης».

Για μερικές ώρες με τη βοήθεια του κόσμου η Ολύμπιος Στοά στην Βαλαωρίτου μετατράπηκε σε μία πολύχρωμη έκθεση μηνυμάτων θετικής σκέψης με χαρτάκια post it, όπως επίσης και

- το φωτογραφικό πρότζεκτ με τίτλο «Talk of the town: Τι θέλεις να δεις στην πόλη σου;», το οποίο πραγματοποιήθηκε με φόντο τα αρχαία στην πλατεία Ναυαρίνου. Τριάντα άνθρωποι φωτογραφήθηκαν φορώντας στο πέτο ένα χρωματιστό αυτοκόλλητο με την επιθυμία τους για την πόλη. Τα πορτρέτα εκτέθηκαν για μία μέρα στην βιτρίνα του βιβλιοπωλείου «Ιανός» στην Αριστοτέλους.

4. OPEN HOUSE

Το Open House είναι ένας από τους σημαντικότερους διεθνείς θεσμούς για την ανάδειξη και προώθηση της αρχιτεκτονικής. Η ιδέα ξεκίνησε από το Λονδίνο το 1992 και μέχρι σήμερα διαδόθηκε σε πολλές πόλεις ανά την υφήλιο αποκτώντας συστηματικούς επισκέπτες και υποστηρικτές. Η δράση Open House προσκαλεί το ευρύ κοινό να εξερευνήσει και να κατανοήσει την αξία της αρχιτεκτονικής και του δομημένου περιβάλλοντος.

Κάθε χρόνο για ένα Σαββατοκύριακο δημόσια και ιδιωτικά κτίρια ανοίγουν τις πύλες τους στο κοινό δωρεάν και η πόλη μετατρέπεται σε ένα μεγάλο μουσείο, με εκθέματα τα ίδια της τα κτίρια και την αρχιτεκτονική της.

Η δράση Open House έχει πραγματοποιηθεί σε 25 πόλεις και ήδη δύο χρονιές στην πόλη της Θεσσαλονίκης (23-25 Νοεμβρίου 2012 και 18-20 Οκτωβρίου 2013) με μεγάλη ανταπόκριση από το ευρύ κοινό. Το τρίτο Open House Θεσσαλονίκη προγραμματίζεται για τις 14, 15, 16 Νοεμβρίου 2014.

ΣΚΟΠΟΣ του open house είναι

- η διαφύλαξη της αρχιτεκτονικής-πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης
- η ανάδειξη της σύγχρονης αρχιτεκτονικής δημιουργίας
- η τόνωση του τουρισμού μέσω της παγκόσμιας προβολής της πόλης
- η ενίσχυση των κοινωνικών δεσμών
- η κατανόηση της αξίας του εθελοντισμού και της συμμετοχικής διαδικασίας
- η εξοικείωση του κοινού με την αρχιτεκτονική
- η επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση μαθητών σε θέματα αρχιτεκτονικής και πολιτισμού
- η παροχή κινήτρων για τη βελτίωση του κτιριακού αποθέματος και την παραγωγή ποιοτικού αρχιτεκτονικού έργου
- η αγάπη των κατοίκων για την πόλη τους

5. CREATIVITY PLATFORM

Η ομάδα Creativity Platform είναι ένα μη-κερδοσκοπικό συλλογικό σχήμα που επιθυμεί να αποτελέσει μια διεπιστημονική πλατφόρμα ανταλλαγής ιδεών, δράσης, έρευνας και εφαρμογών γύρω από τα θέματα του «δημιουργικού κεφαλαίου» και της «δημιουργικής οικονομίας» στην πόλη της Θεσσαλονίκης και του ελληνικού χώρου γενικότερα.

Δεδομένου ότι το ανθρώπινο κεφάλαιο, τα ανθρώπινα δίκτυα και οι δραστηριότητές τους είναι αυτά που κάνουν σήμερα τις πόλεις ζωντανές και ελκυστικές, η ομάδα προσφέρει την «πλατφόρμα» στην Θεσσαλονίκη, ώστε να αποτελέσει πεδίο συνάντησης των δημιουργικών κοινοτήτων, των επαγγελματικών και επιχειρηματικών φορέων και των φορέων άσκησης πολιτικής.

Το «CREATIVE WALK» που διοργανώθηκε το Δεκέμβριο του 2012, από τις ομάδες Creativity Platform και Dynamo Space Project, με την υποστήριξη του Δήμου Θεσσαλονίκης, ήταν ένα διήμερο «ανακάλυψης» του κρυφού δημιουργικού «διαμαντιού» στο κέντρο της Θεσσαλονίκης. Έλαβε χώρα στην περιοχή Χρηματιστηρίου, όπου μέσα σε ένα διήμερο οι δημιουργοί υποδέχονταν στους χώρους τους το κοινό, παρουσιάζοντας την δουλειά τους και συζητώντας μαζί του., Καταγράφηκαν δε πάνω από 800 επισκέπτες σε 60 δημιουργικούς χώρους.

Από το 2012 έως σήμερα η ομάδα Creativity Platform έχει «ξεναγήσει» επισκέπτες και ειδικό κοινό από το εξωτερικό σε μικρά θεματικά Creative Walks (μουσική / κόσμημα).

3^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ + ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

6. ΚΗΠΟΣ3

Η ομάδα ΚΗΠΟΣ3 επιλέχθηκε από το πρόγραμμα υποτροφιών Angelorouliou Fellowships 2014 για να εφαρμόσει πιλοτικά την πρόταση δημιουργίας δικτύου αστικών κήπων γειτονιάς, με την αξιοποίηση για καλλιέργειες υπολειμματικών ή μη χρησιμοποιούμενων χώρων πρασίνου στην καρδιά της Θεσσαλονίκης. Η ομάδα στηρίζει εθελοντικά το όραμα για ένα ευοίωνο μέλλον στην πόλη, και έμμεσα, μακροπρόθεσμα και ουσιαστικά γειτονιές που έχουν ανάγκη.

Για την υλοποίηση της πρότασης έγιναν: 1)Χαρτογράφηση υπολειμματικών και ελλιπώς συντηρούμενων και χρησιμοποιούμενων χώρων πρασίνου στο Δήμο Θεσσαλονίκης και 2) Χαρτογράφηση ελεύθερων χώρων της πόλης που εν δυνάμει θα μπορούσαν να μετασχηματιστούν σε αστικούς κήπους.

Η πιλοτική εφαρμογή της ιδέας μελετήθηκε στον υπολειμματικό χώρο που γειτνιάζει με το Καυτατζόγλειο στάδιο και φιλοξενεί τον αμπελώνα του Δήμου Θεσσαλονίκης. Προβλέπεται παράλληλα η χρηματοδότηση της πιλοτικής υλοποίησης της ιδέας, η προβολή της ιδέας και της πόλης διεθνώς, ενώ το εγχείρημα υποστηρίζεται έμπρακτα και από το Δήμο Θεσσαλονίκης.

Ο σχεδιασμός του πρώτου κήπου περιλαμβάνει τον τυπικό σχεδιασμό «φυτοδοχείων»- καθιστικών. Κατά την εκτίμηση της σχεδιαστικής ομάδας, η μετατροπή σε αστικό κήπο ενός αναξιοποίητου χώρου έως 500 τ.μ. , με ένα «φυτοδοχείο» (2,5 τ.μ.) ανά οικογένεια, επαρκεί ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες ενός μεσαίου μεγέθους Ο.Τ.

Ακολούθησε σφυγμομέτρηση των προθέσεων της κάθε γειτονιάς, με poster που αναρτήθηκε σε 6 γειτονιές, από τις οποίες στις 5 ο κόσμος ψήφισε θετικά.

7. ArchiTeam – ArchiTravel

Το ArchiTeam είναι μια ομάδα νέων αρχιτεκτόνων, οι οποίοι ένωσαν τις δυνάμεις τους οραματιζόμενοι την προώθηση και διάδοση της αρχιτεκτονικής.

Η κύρια δράση του είναι η συλλογή πληροφοριών και εμπειριών μέσω του αρχιτεκτονικού τουρισμού, με στόχο τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού Αρχιτεκτονικού Οδηγού Κτιρίων και εμπειριών σε πόλεις ανά τον κόσμο, το ArchiTravel.com.

Το ArchiTeam διαμορφώθηκε αρχικά το 2008, κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού, δίνοντας στην ομάδα μια νέα μορφή και ταυτότητα και αυτό κινητοποιεί την ανάγκη για περαιτέρω γνώση και εμπειρία στον τομέα της αρχιτεκτονικής.

Το ArchiTeam μελετά και οργανώνει επισκέψεις σε προορισμούς αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, με έμφαση στη σύγχρονη αρχιτεκτονική. Στην προετοιμασία του «Αρχιτεκτονικού Ταξιδιού» περιλαμβάνεται κάθε φορά η αναζήτηση χαρτών και βιβλιογραφίας για την εξερεύνηση κτιρίων, η ανάλυση της αρχιτεκτονικής τους, η ιεράρχηση και η ταξινόμηση αυτών, ο υπολογισμός των αποστάσεων και της μεταφοράς στην πόλη, που προϋποθέτει τις ακριβείς διευθύνσεις, του χρόνου για την εξερεύνηση του κάθε κτιρίου και της λήψης φωτογραφιών και πολλές άλλες λεπτομέρειες.

Η έλλειψη αρχιτεκτονικών οδηγών προσανατολίζει την ομάδα στην δημιουργία αυτού του ηλεκτρονικού οδηγού σύγχρονης αρχιτεκτονικής που συμπληρώνεται από πληθώρα συνεντεύξεων, το Point of View, σε αναγνωρισμένα άτομα του αρχιτεκτονικού κόσμου.

Στις πρόσφατες δράσεις του ArchiTeam περιλαμβάνονται τα αρχιτεκτονικά ταξίδια στη Βραζιλία (2008), την Κίνα (2010), τη Σιγκαπούρη και τη Μαλαισία (2014), το οποίο διεξάγεται αυτή τη στιγμή και παράλληλα η ομάδα συμμετέχει ως mediapartner στο Διεθνές Φεστιβάλ Αρχιτεκτονικής (WAF).

Ένα σημείο αναφοράς για όσους δεν αντιμετωπίζουν την αρχιτεκτονική ως επιχείρηση αλλά ως τρόπο ζωής.

8.WHY NOT POP UP LIBRARY

Η συγκεκριμένη δράση στοχεύει στη δημιουργία μιας ανταλλακτικής βιβλιοθήκης. Το κοινό κλήθηκε να προσφέρει στην βιβλιοθήκη κάποια βιβλία που έχει διαβάσει και δεν χρησιμοποιεί με στόχο να τα ανταλλάξει με κάποια άλλα. Μέχρι σήμερα έχουν διοργανωθεί τέσσερις ανταλλακτικές βιβλιοθήκες. Οι δύο πρώτες στο πάρκο του Ήχου στην παραλία. Η Τρίτη στο πάρκο του Ξαρχάκου στην πλατεία ΧΑΝΘ και η τέταρτη στην στοά του Αγίου Μηνά. Οι περισσότερες από αυτές πλαισιώθηκαν από μία σειρά παράλληλων δράσεων με τη βοήθεια καλλιτεχνών, συγκροτημάτων και άλλων ομάδων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η πόλη μας, διαθέτοντας:

-ένα τόσο δραστήριο, παραγωγικό και κεφάτο ανθρώπινο δυναμικό (όπως αυτό που προαναφέρθηκε) συνεπικουρούμενο μάλιστα από τους 50.000 φοιτητές του ΑΠΘ

-ένα αστικό περιβάλλον με αναγνωρίσιμη φυσιογνωμία, ιστορικό πλούτο και πολλές δυνατότητες βελτίωσης και ανάπτυξης (μετά μάλιστα και την πρόσφατη ανάπλαση του θαλάσσιου μετώπου και τις πολυαναμενόμενες εντάξεις των εγκαταλελειμμένων στρατοπέδων) και

- δημόσιες συγκοινωνίες σε φάση αναδιοργάνωσης και ανάπτυξης, θα μπορούσε, με την ενθάρρυνση του νεανικού ενθουσιασμού, την αισιοδοξία και τη δημιουργικότητα, να συγκαταλέγεται στις «χαρούμενες πόλεις», στις πόλεις με υψηλές προσδοκίες, ποιοτικά κριτήρια διαβίωσης και δυναμική προοπτική.